

USTAWA

z dnia ...r.

o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami¹

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki nabywania prawa do usługi asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, zwanej dalej „usługą asystencji”, zasady przyznawania oraz realizacji usługi asystencji, a także właściwość organów w sprawach usługi asystencji.

2. Usługa asystencji polega na udzieleniu indywidualnego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami w wykonywaniu czynności, których nie mogą one wykonywać na równi z innymi osobami. Celem usługi asystencji jest realizacja prawa do aktywnego włączenia i możliwie pełnego udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, aktywności zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem ich wolności osobistej i niezależności w życiu codziennym.

3. Usługa asystencji może obejmować wsparcie w następujących zakresach:

- 1)czynności samoobsługowe, w tym utrzymanie higieny osobistej;
- 2)prowadzenie gospodarstwa domowego;
- 3)komunikowanie się z otoczeniem;
- 4)poruszanie się i przemieszczanie;
- 5)podejmowanie aktywności życiowej:

- a) społecznej,

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej oraz ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

b) zawodowej.

Art. 2. Usługa asystencji, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. 2013 poz. 1650 z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- 3) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. 2006 nr 144 poz. 1043 z późn. zm.), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) użytkownika usługi – oznacza to osobę uprawnioną do korzystania z usługi asystencji na podstawie decyzji administracyjnej;
- 2) opiekunie faktycznym – oznacza to osobę sprawującą bez obowiązku ustawowego stałą opiekę wobec użytkownika usługi, który ze względu na niepełnosprawność opieki takiej wymaga;
- 3) powiecie – należy przez to rozumieć również miasto na prawach powiatu;
- 4) staroście powiatu – należy przez to rozumieć również prezydenta miasta w miastach na prawach powiatu;
- 5) starostwie powiatowym – należy przez to rozumieć również urząd miasta w miastach na prawach powiatu.

Rozdział 2

Usługa asystencji

Art. 4. 1. Usługa asystencji przysługuje, osobie pełnoletniej posiadającej decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 6b³ ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 1997 nr 123 poz. 776 z późn. zm.), w której potrzebę wsparcia określono na poziomie od 70 do 100 punktów w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

2. Usługa asystencji przysługuje w wymiarze od 40 do 200 godzin miesięcznie.

3. Usługa asystencji nie jest realizowana na terenie:

- 1)podmiotu leczniczego prowadzącego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne,
- 2)domu pomocy społecznej, rodzinnego domu pomocy, środowiskowego domu samopomocy,
- 3)warsztatu terapii zajęciowej,
- 4)zakładu aktywności zawodowej,
- 5)placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku,
- 6)innych placówek pobytu dziennego osób niepełnosprawnych

– w czasie gdy użytkownik usługi korzysta z usług świadczonych na terenie tych jednostek.

4. Usługa asystencji ulega zawieszeniu na okres tymczasowego aresztowania osoby. W okresie tymczasowego aresztowania usługa asystencji nie jest świadczona.

5. Usługa asystencji nie przysługuje osobie odbywającej karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osoby odbywającej karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Rozdział 3

Ustalanie uprawnienia i realizacja usługi asystencji

Art. 5. 1. Ustalanie uprawnienia do usługi asystencji i realizacja usługi asystencji należy do zadań zleconych powiatu z zakresu administracji rządowej.

2. Ustalenie uprawnienia do usługi asystencji, zakresu przyznanej usługi asystencji oraz wymiaru godzin miesięcznie tej usługi następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 6. 1. Prowadzenie postępowania w sprawie usługi asystencji, wydanie decyzji ustalającej prawo do usługi asystencji, zmiana albo uchylenie tej decyzji należy do starosty powiatu, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o usługę asystencji.

2. Do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji, o których mowa w ust. 1, w art. 21 i art. 23, może zostać upoważniony, w formie pisemnej, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie lub kierownik innej jednostki organizacyjnej powiatu, a także inna osoba na wniosek kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, w przypadku miasta na prawach powiatu może zostać udzielone, w formie pisemnej, kierownikowi miejskiego ośrodka pomocy społecznej lub kierownikowi innej miejskiej jednostki organizacyjnej, a na wniosek kierownika miejskiego ośrodka pomocy społecznej także innej osobie.

Art. 7. 1. Za realizację usługi asystencji odpowiada właściwy ze względu na miejsce zamieszkania użytkownika usługi powiat, który wydał decyzję ustalającą prawo do usługi asystencji, zwany dalej „realizatorem usługi”.

2. Realizator usługi obowiązany jest do:

- 1) organizowania usług asystencji na terenie powiatu przy pomocy wykonawców usługi asystencji, zwanych dalej „usługodawcami”;
- 2) organizowania szkoleń ogólnych dla użytkowników usługi asystencji, asystentów osobistych i koordynatorów usługi asystencji;
- 3) organizowania szkoleń z pierwszej pomocy przedmedycznej i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami dla asystentów osobistych i koordynatorów usługi asystencji.

3. Szkolenia, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, realizator usługi organizuje dla użytkowników usługi asystencji, którym wydał decyzję ustalającą prawo do usługi asystencji, oraz dla świadczących im usługę asystencji asystentów osobistych i koordynatorów usługi asystencji.

Art. 8. 1. Usługodawcą może być w szczególności:

1) starostwo powiatowe lub

2) inna niż starostwo powiatowe jednostka organizacyjna powiatu, lub

3) urząd gminy, lub inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy, w przypadku przekazania przez powiat zadania gminie na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. 1998 nr 91 poz. 578 z późn. zm.), lub

4) centrum usług społecznych, na mocy porozumienia, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818 z późn. zm.), lub

5) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873 z późn. zn.), wyłoniony na podstawie tej ustawy, lub

6) podmiot wyłoniony na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019 z późn. zm.).

2. Realizator usługi prowadzi i na bieżąco aktualizuje wykaz usługodawców, przy pomocy których wykonuje na swoim terenie usługę asystencji.

3. Wykaz, o którym mowa w ust. 2 zawiera:

1) nazwę i adres jednostki organizacyjnej, w przypadku usługodawców, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4,

2) nazwę i adres organizacji pozarządowej lub podmiotu oraz okres, na jaki zawarta została umowa na świadczenie usługi asystencji, w przypadku usługodawców, o których mowa w ust. 1 pkt 5–6.

4. Wykaz, o którym mowa w ust. 2, jest udostępniany na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, stronie internetowej oraz tablicy ogłoszeń właściwego starostwa powiatowego.

Art. 9. Usługodawca wykonuje usługę asystencji przy pomocy asystentów osobistych oraz zapewnia koordynację ich pracy przy pomocy koordynatora usługi asystencji.

Art. 10. 1. Usługa asystencji jest świadczona osobiście przez asystenta osobistego bezpośrednio na rzecz użytkownika usługi, zgodnie ze zgłaszanymi przez użytkownika usługi potrzebami mieszczącymi się w zakresie przyznanej usługi asystencji oraz zgodnie z podpisanym kontraktem trójstronnym, o którym mowa w art. 26 ust. 1.

2. Relacja użytkownika usługi i asystenta osobistego opiera się na wzajemnym poszanowaniu godności i podmiotowym traktowaniu.

3. Warunkiem rozpoczęcia przez asystenta osobistego świadczenia usługi asystencji wobec konkretnego użytkownika usługi jest odbycie organizowanego przez usługodawcę instruktażu szczegółowego.

4. Instruktaż szczegółowy ma na celu praktyczne zapoznanie się asystenta osobistego z charakterystyką poszczególnych czynności wykonywanych na rzecz tego użytkownika usługi w ramach spersonalizowanego planu wsparcia.

5. Instruktaż szczegółowy prowadzony jest przez użytkownika usługi lub jego opiekuna faktycznego, w obecności koordynatora usługi asystencji lub innego przedstawiciela usługodawcy.

Art. 11. 1. Asystentem osobistym może być osoba, która:

1) jest pełnoletnia;

2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko rodzinie i opiece, przeciwko czci i nietykalności cielesnej, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przeciwko mieniu na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553 z późn. zm.);

3) nie ma orzeczonego prawomocnie zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi, lub obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, lub zakazu kontaktowania się z określonymi osobami, lub zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu;

4)nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;

5)ukończyła:

- a) szkolenie ogólne dla asystentów osobistych i koordynatorów usługi asystencji,
- b) szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami.

2. Asystent osobisty obowiązany jest do odbycia raz na 5 lat:

- 1)szkolenia ogólnego dla asystentów osobistych i koordynatorów usługi asystencji;
- 2)szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami.

3. Asystent osobisty świadczący usługę asystencji użytkownikowi usługi ma prawo do uzyskania superwizji asystentów osobistych.

4. Superwizja asystentów osobistych polega na wsparciu asystentów osobistych w zakresie procesów interpersonalnych pomiędzy asystentem osobistym a użytkownikiem usługi oraz w zakresie wzmacniania kompetencji zawodowych i procesów intrapsychicznych i interpersonalnych asystentów osobistych.

5. Realizator usługi jest obowiązany do zapewnienia, asystentom osobistym świadczącym usługi asystencji osobistej na terenie jego powiatu, superwizji asystentów osobistych, w wymiarze nie mniejszym niż raz na kwartał.

6. Superwizorem asystentów osobistych może być osoba, która posiada certyfikat superwizora pracy socjalnej lub:

- 1)wykształcenie wyższe z zakresu nauk społecznych, lub wykształcenie wyższe w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, oraz
- 2)3-letnie doświadczenie zawodowe na stanowisku asystenta osobistego.

Art. 12. 1. W celu zapewnienia koordynacji świadczenia usługi asystencji dla poszczególnych użytkowników usługi usługodawca zatrudnia nie mniej niż jednego koordynatora usługi asystencji.

2. Koordynator usługi asystencji:

- 1)przygotowuje spersonalizowany plan wsparcia oraz projekt kontraktu trójstronnego, we współpracy z użytkownikiem usługi i asystentem osobistym;
- 2)uczestniczy w instruktażu szczegółowym;
- 3)monitoruje świadczenie usługi asystencji;
- 4)podejmuje bieżące interwencje i działania w przypadku zgłoszenia nieprawidłowości lub wystąpienia trudności w świadczeniu usługi asystencji;
- 5)przygotowuje ewaluację świadczenia usługi asystencji.

3. Koordynatorem usługi asystencji może być osoba, która:

1)posiada:

- a) uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, lub
- b) wykształcenie co najmniej średnie, lub średnie branżowe oraz dwuletnie doświadczenie zawodowe w zarządzaniu usługami społecznymi, lub dwuletnie doświadczenie zawodowe w koordynowaniu projektów związanych z realizacją usług społecznych;

2)ukończyła:

- a) szkolenie ogólne dla asystentów osobistych i koordynatorów usługi asystencji,
- b) szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami.

4. Koordynator usługi asystencji obowiązany jest do odbycia raz na 5 lat:

- 1)szkolenia ogólnego dla asystentów osobistych i koordynatorów usługi asystencji,
- 2)szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami.

Art. 13. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, minimum programowe i wymiar godzin realizowanych w ramach szkoleń ogólnych, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5 lit. a i art. 12 ust. 3 pkt 2 lit. a, oraz minimalne kwalifikacje osób prowadzących te szkolenia, kierując się koniecznością odpowiedniego przygotowania asystenta osobistego i koordynatora usługi asystencji do wykonywania zadań wynikających z ustawy.

Art. 14. Usługodawcy są administratorami danych osobowych przetwarzanych w zakresie świadczonej usługi asystencji.

Rozdział 4

Postępowanie w sprawie usługi asystencji

Art. 15. 1. Ustalenie prawa do usługi asystencji następuje na wniosek osoby, o której mowa w art. 4 ust. 1, zwanej dalej „wnioskodawcą” lub osoby uprawnionej do jej reprezentowania, złożony do starosty powiatu, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

2. Wniosek zawiera dane dotyczące osoby, o której mowa w art. 4 ust. 1, obejmujące:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) adres miejsca zamieszkania;
- 4) płeć;
- 5) obywatelstwo;
- 6) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 7) adres poczty elektronicznej;
- 8) numer telefonu.

3. Do wniosku dołącza się jako załączniki:

- 1) decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 6b³ ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 2) dokument uprawniający do pobytu, w przypadku cudzoziemca, o którym mowa w art. 2 pkt 2 i 3;
- 3) wypełniony kwestionariusz autodiagnozy potrzeb, służący określeniu zakresu potrzebnej usługi asystencji;
- 4) oświadczenie:

- a) o rodzaju i wymiarze usług skierowanych do osób niepełnosprawnych finansowanych albo współfinansowanych ze środków publicznych, z których korzysta wnioskodawca, lub
- b) o nie korzystaniu przez wnioskodawcę z usług skierowanych do osób niepełnosprawnych finansowanych albo współfinansowanych ze środków publicznych;

5) inne dokumenty, jeżeli mogą mieć wpływ na ustalenie prawa, zakresu lub wymiaru godzin usługi asystencji.

4. Informacje przedstawione we wniosku i załącznikach składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. W przypadku złożenia wniosku o ponowne ustalenie prawa do usługi asystencji lub jej kontynuację do wniosku należy dołączyć sporządzoną przez koordynatora usługi asystencji ewaluację świadczenia usługi asystencji, o której mowa w art. 25, za ostatni okres korzystania z usługi asystencji.

6. Wniosek oraz załączniki do wniosku składa się w postaci papierowej albo elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego wskazanego w informacji zamieszczonej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, po uwierzytelnieniu wnioskodawcy przy użyciu profilu zaufanego, profilu osobistego, innego środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1797), adekwatnie do poziomu bezpieczeństwa środka identyfikacji elektronicznej wymaganego dla usług świadczonych w tym systemie, danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego, jeżeli te dane pozwalają na identyfikację i uwierzytelnienie wymagane w celu realizacji usługi online, albo innych technologii, jeżeli zostaną udostępnione w tym systemie.

7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi w drodze rozporządzenia wzór wniosku, o którym mowa w ust. 2, wzór kwestionariusza autodiagnozy potrzeb, o którym mowa w ust. 3 pkt 3 oraz wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, mając na względzie konieczność poprawnej

weryfikacji potrzeb przyszłego użytkownika usługi oraz zapewnienie mu odpowiedniego zakresu wsparcia.

Art. 16. Starosta powiatu dokonuje weryfikacji informacji uzyskanych we wniosku, za pośrednictwem rejestrów publicznych, w tym również za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, poprzez wymianę drogą elektroniczną informacji i danych dotyczących osób, które złożyły wnioski, w szczególności w zakresie:

- 1) usług lub świadczeń niepieniężnych finansowanych lub współfinansowanych ze środków publicznych, z których korzysta wnioskodawca, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593 z późn. zm.), oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 2) posiadania decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 6b³ ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Art. 17. Starosta powiatu, do wymiany informacji i danych drogą elektroniczną, w celu weryfikacji wniosku o ustalenie prawa do usługi asystencji, wykorzystuje system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 6d ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Art. 18. Jednostki sektora finansów publicznych, podmioty wykonujące działalność leczniczą, organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku starosty powiatu, udostępnić informacje, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu usługi asystencji, zakresu lub liczby przyznanych godzin albo weryfikacji uprawnienia, zakresu lub liczby przyznanych godzin usługi asystencji.

Art. 19. 1. Przed wydaniem decyzji ustalającej prawo do usługi asystencji przeprowadza się diagnozę sytuacji osobistej u wnioskodawcy w jego miejscu zamieszkania lub miejscu wykonywania usługi asystencji, w celu ustalenia jego sytuacji osobistej, indywidualnych potrzeb, sposobu funkcjonowania w życiu codziennym oraz przyszłych warunków świadczenia usługi asystencji. Z diagnozy sytuacji osobistej sporządza się protokół.

2. Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie diagnozy sytuacji osobistej przez wnioskodawcę stanowi podstawę do odmowy przyznania usługi asystencji.

3. Diagnozę sytuacji osobistej przeprowadza pracownik socjalny zatrudniony w powiatowym centrum pomocy rodzinie albo, w przypadku miasta na prawach powiatu, pracownik socjalny lub asystent rodziny zatrudniony w miejskim ośrodku pomocy społecznej, po okazaniu legitymacji.

4. Diagnoza sytuacji osobistej może być przeprowadzona przez pracownika socjalnego lub asystenta rodziny zatrudnionego w ośrodku pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – przez pracownika socjalnego lub asystenta rodziny zatrudnionego w centrum usług społecznych, po okazaniu legitymacji, jeżeli zawarte zostało w tym zakresie stosowne porozumienie pomiędzy powiatem a gminą, na terenie której zamieszkuje wnioskodawca.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania diagnozy sytuacji osobistej oraz wzór protokołu z diagnozy sytuacji osobistej, uwzględniając kompleksowość gromadzonych danych oraz konieczność poszanowania sfery prywatności wnioskodawcy i jego rodziny.

Art. 20. 1. Decyzja ustalająca prawo do usługi asystencji określa:

- 1) liczbę godzin miesięcznie przyznanej usługi asystencji,
- 2) zakres przyznanej usługi asystencji,
- 3) okres, na jaki jest przyznana usługa asystencji.

2. Liczba przyznanych godzin i zakres usługi asystencji ustalane są na podstawie:

- 1) indywidualnych potrzeb osoby;
- 2) uzyskanej liczby punktów potrzeby wsparcia w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 3) rodzaju, zakresu i liczby usług skierowanych do osób niepełnosprawnych finansowanych lub współfinansowanych ze środków publicznych, z jakich osoba korzysta;
- 4) wysokości środków finansowych przekazanych powiatowi z budżetu państwa na realizację usługi asystencji oraz liczby osób w powiecie potrzebujących wsparcia w formie usługi asystencji;

5)możliwości organizacyjnych w zakresie zapewnienia realizacji usługi asystencji osobom z terenu powiatu uprawnionym do usługi asystencji.

3. Decyzję ustalającą prawo do usługi asystencji wydaje się na okres nie dłuższy niż 3 lata, jednak okres ten nie może być dłuższy niż okres ustalony w decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 6b³ ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Art. 21. 1.W przypadku zmiany sytuacji życiowej użytkownika usługi mającej wpływ na świadczenie usługi asystencji, a także w przypadku, gdy świadczenie usługi asystencji ze względu na okoliczności sprawy wydaje się bezcelowe lub niemożliwe, decyzja ustalająca prawo do asystencji może być zmieniona lub uchylona na wniosek użytkownika usługi albo z urzędu.

2. Starosta uchyla decyzję ustalającą prawo do usługi asystencji albo zmienia ją w zakresie liczby przyznanych godzin usługi asystencji, zakresu usługi asystencji lub okresu, na jaki przyznano usługę asystencji, jeżeli:

1)po ustaleniu prawa do usługi asystencji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności mające wpływ na prawo do usługi asystencji, liczbę przyznanych godzin, zakres usługi asystencji lub okres, na jaki przyznano usługę asystencji;

2)prawo do usługi asystencji zostało ustalone na podstawie fałszywych danych lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez wnioskodawcę lub użytkownika usługi;

3)prawo do usługi asystencji zostało ustalone na podstawie innej decyzji lub orzeczenia sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;

4)ustalenie prawa do usługi asystencji lub nieprawidłowe ustalenie liczby przyznanych godzin lub zakresu usługi asystencji nastąpiło na skutek błędu organu;

5)użytkownik usługi zmienił miejsce zamieszkania poza teren powiatu, w którym dotychczas zamieszkiwał.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1 i 2, nie wymaga zgody strony.

Art. 22. W przypadku wystąpienia zmiany danych przekazanych we wniosku lub dołączonych do niego załącznikach wnioskodawca lub użytkownik usługi jest obowiązany do powiadomienia o tym starosty, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia tych zmian.

Art. 23. 1. Osoba, która nienależnie korzystała z usługi asystencji, jest obowiązana do zwrotu kosztów udzielania tej usługi.

2. Za nienależne korzystanie z usługi asystencji uważa się usługę asystencji świadczoną:

1) na podstawie fałszywych danych zawartych we wniosku, załącznikach do wniosku, oświadczeniach lub dokumentach albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez użytkownika usługi;

2) w przypadku niewywiązania się z obowiązku, o którym mowa w art. 22, jeżeli zamiana danych mogła mieć wpływ na prawo do asystencji lub liczbę przyznanych godzin usługi asystencji;

3) mimo braku prawa do usługi asystencji.

3. Od ustalonych przez starostę kosztów nienależnego korzystania z usługi asystencji są naliczane odsetki ustawowe za opóźnienie.

4. Należności z tytułu nienależnego korzystania z usługi asystencji ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie kosztów nienależnego korzystania z usługi asystencji stała się ostateczna.

5. Bieg przedawnienia przerywa:

1) odroczenie terminu płatności należności,

2) rozłożenie spłaty należności na raty,

3) zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony,

4) ogłoszenie upadłości dłużnika

– przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego odpowiednio po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty, zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony, lub ogłoszenia upadłości.

6. Nie wydaje się decyzji o ustaleniu i zwrocie kosztów nienależnego korzystania z usługi asystencji, jeżeli od dnia wydania ostatecznej decyzji ustalającej prawo do usługi asystencji upłynęło więcej niż 4 lata.

7. Kwoty kosztów nienależnego korzystania z usługi asystencji podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

8. Starosta może odstąpić od żądania zwrotu kwoty kosztów nienależnego korzystania z usługi asystencji łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji osoby zobowiązanej do zwrotu kosztów nienależnego korzystania z usługi asystencji, której ustalono prawo do usługi asystencji.

9. W przypadku śmierci osoby, która nienależnie korzystała z usługi asystencji, należności, o których mowa w ust. 1, wygasają.

Art. 24. W sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 1960 Nr 30 poz. 168 z późn. zm.).

Rozdział 5

Wykonywanie usługi asystencji

Art. 25. 1. Realizator usługi na podstawie decyzji ustalającej prawo do usługi asystencji wskazuje użytkownikowi usługi usługodawcę, który będzie odpowiedzialny za świadczenie mu usługi asystencji oraz kieruje niezwłocznie użytkownika usługi do odbycia szkolenia ogólnego.

2. W przypadku, gdy na terenie danego powiatu działa więcej niż jeden usługodawca, z którym powiat zawarł umowę, realizator usługi, w miarę możliwości, przychyła się do wniosku użytkownika usługi i kieruje go do realizacji usługi u konkretnego usługodawcy wymienionego w wykazie, o którym mowa w art. 8 ust. 3, jeżeli użytkownik usługi takiego usługodawcę wskazał.

3. Celem szkolenia ogólnego, o którym mowa w ust. 1, jest zapoznanie użytkownika usługi z istotą, celami i wartościami usługi asystencji, prawami i obowiązkami użytkownika usługi oraz rolą i zadaniami asystenta osobistego oraz koordynatora usługi asystencji osobistej.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi w drodze rozporządzenia minimum programowe i wymiar godzin realizowanych w ramach szkolenia ogólnego, o którym mowa w ust. 1, oraz minimalne kwalifikacje osób prowadzących to szkolenie, mając na względzie potrzebę jak najlepszego przygotowania użytkownika usługi do korzystania z usługi asystencji.

Art. 26. 1. W celu rozpoczęcia wykonywania usługi asystencji, usługodawca, po otrzymaniu od realizatora usługi skierowania na wykonywanie usługi asystencji kopii decyzji przyznającej osobie usługę asystencji oraz protokołu z diagnozy sytuacji osobistej osoby, o której mowa w art. 19 ust. 1, podpisuje kontrakt trójstronny z użytkownikiem usługi oraz asystentem osobistym, który tę usługę będzie wykonywać.

2. Kopia zawartego kontraktu trójstronnego przekazywana jest, niezwłocznie po jego zawarciu, do realizatora usługi.

3. Usługodawca przed podpisaniem kontraktu trójstronnego proponuje użytkownikowi usługi wybór asystenta osobistego spośród co najmniej dwóch asystentów osobistych, w tym osobę wskazaną przez użytkownika usługi, o której mowa w ust. 4, jeżeli osoba ta została zatrudniona przez usługodawcę.

4. Użytkownik usługi może zgłosić usługodawcy osobę niezatrudnioną przez usługodawcę jako osobę preferowaną do świadczenia jej usługi asystencji, za uprzednio wyrażoną zgodą tej osoby.

5. Asystentem osobistym użytkownika usługi nie może być osoba będąca jego małżonkiem, zstępnym, wstępnym, rodzeństwem, synową, zięciem, macochą, ojczymem, teściem ani teściową, ani osobą z nim wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą, lub pozostającą z nim w faktycznym pożyciu.

6. Kontrakt trójstronny obejmuje w szczególności:

- 1) wskazanie wzajemnych praw i obowiązków stron kontraktu;
- 2) spersonalizowany plan wsparcia zawierający ustalony indywidualnie dla danego użytkownika usługi zakres czynności i działań świadczonych w ramach usługi asystencji;
- 3) ramowy harmonogram świadczenia usługi asystencji ze wskazaniem poszczególnych dni tygodnia, godzin oraz miejsc, w których będzie świadczona usługa asystencji;
- 4) wskazanie sposobu sprawowania zastępstwa asystenta osobistego;
- 5) datę rozpoczęcia i zakończenia usługi asystencji;
- 6) wskazanie sposobu i terminu dokonania ewaluacji świadczenia usługi asystencji;
- 7) inne ustalenia i informacje istotne dla kompleksowego i efektywnego świadczenia usługi asystencji.

7. Ramowy harmonogram świadczenia usługi asystencji może być modyfikowany w drodze uzgodnienia pomiędzy użytkownikiem usługi i asystentem osobistym, z koniecznością uprzedniego poinformowania usługodawcy o wprowadzonych zmianach, pod warunkiem, że ogólna liczba godzin świadczonej usługi asystencji w danym kwartale nie ulegnie zmianie.

8. Wprowadzenie zmian do kontraktu trójstronnego niemieszczących się w zakresie, o którym mowa w ust. 6, wymaga zmiany tego kontraktu.

Art. 27. 1. Koordynator usługi asystencji, przy współudziale użytkownika usługi i asystenta osobistego, dokonuje ewaluacji świadczenia usługi asystencji, w ostatnim miesiącu jej świadczenia.

2. Ewaluacja, o której mowa w ust. 1, zawiera także rekomendacje co do zakresu i liczby godzin asystencji osobistej na kolejny okres.

Art. 28. 1. Usługodawca składa realizatorowi usługi roczny raport z wykonania usługi asystencji za rok ubiegły, w terminie do 15 stycznia.

2. Powiat sporządza roczny raport z wykonania zadania ustalania uprawnienia do usługi asystencji, organizacji i realizacji usługi asystencji za rok ubiegły i przekazuje go w terminie do 15 lutego właściwemu miejscowo wojewodzie.

3. Wojewoda sporządza, z wykorzystaniem otrzymanych od powiatów raportów, roczne zbiorcze sprawozdanie z wykonania zadań z zakresu usługi asystencji za rok ubiegły i przekazuje je w terminie do 30 marca ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzory i sposób sporządzania rocznych raportów oraz rocznego zbiorczego sprawozdania z wykonania zadań z zakresu usługi asystencji i sposób ich przekazywania, uwzględniając potrzebę zapewnienia kompletności i jednolitości informacji przekazywanej przez podmioty realizujące ustawę oraz skutecznej realizacji zadań z zakresu usługi asystencji finansowanych z budżetu państwa.

Art. 29. Rada Ministrów składa corocznie Sejmowi, w terminie do 30 września, sprawozdanie z realizacji ustawy za rok ubiegły.

Rozdział 6

Finansowanie usługi asystencji

Art. 30. 1. Zadanie powiatu polegające na ustalaniu uprawnienia do usługi asystencji jest finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa.

2. Realizacja przez powiat:

1) usługi asystencji, w tym koszty związane z:

- a) wynagrodzeniem asystentów osobistych,
- b) wynagrodzeniem koordynatorów usługi asystencji,
- c) organizacją szkoleń ogólnych dla asystentów osobistych i koordynatorów usługi asystencji oraz szkoleń ogólnych dla użytkowników usługi asystencji,
- d) organizacją szkoleń dla asystentów osobistych i koordynatorów usługi asystencji z pierwszej pomocy przedmedycznej i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami,
- e) wykonywaniem usługi asystencji przez usługodawców, w tym związane ze świadczeniem usługi asystencji przez asystentów osobistych oraz ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej asystentów osobistych jeżeli usługodawca zawrze taką umowę z ubezpieczycielem - w wysokości łącznej nie wyższej niż 7 % kwoty przeznaczonej na wynagrodzenia asystentów osobistych,
- f) obsługą administracyjną i prowadzeniem postępowań związanych z ustaleniem i weryfikacją uprawnienia do usługi asystencji – w wysokości 3% kwoty przeznaczonej na wynagrodzenia asystentów osobistych;

2) superwizji asystentów osobistych, w tym koszty związane z wynagrodzeniem superwizorów asystentów osobistych

– są finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa.

3. Do finansowania zadania o którym mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2009 nr 157 poz. 1240 z późn. zm.).

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych między częściami budżetu państwa, działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, z przeznaczeniem na zadania wynikające z niniejszej ustawy.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach, przepisy dostosowujące i przepis końcowy

Art. 31. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. 1991 Nr 80 poz. 350) w art. 21 w ust. 1 po pkt 114 dodaje się pkt 114a w brzmieniu:

„114a) wartość usługi asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, świadczona na podstawie decyzji administracyjnej wydanej na podstawie ustawy z dnia o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 32. W ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 295 oraz z 2023 r. poz. 1575 i 1720) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1a w ust. 4 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) asystentach osobistych – należy przez to rozumieć asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami świadczących usługę asystencji na podstawie decyzji administracyjnej wydanej na podstawie ustawy z dnia o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. poz.);”;

2) w art. 2 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do ulgi 95% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych, jest uprawniony przewoźnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej albo osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji, a także asystent osobisty towarzyszący w podróży osobie niepełnosprawnej.”.

Art. 33. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44) w art. 6d w ust. 4a pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) staroście powiatu, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia ... o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. ...) – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o usługę asystencji, osób korzystających z usługi asystencji.”.

Art. 34. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2004 nr 54 poz. 535 z późn. zm.) w art. 43 w ust. 1 po pkt 23 dodaje się pkt 23a w brzmieniu:

„23a) usługa asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami świadczona na podstawie decyzji administracyjnej wydanej na podstawie ustawy z dnia ... o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 35. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004 Nr 64 poz. 593 z późn. zm.) w art. 23a ust. 3 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) starosta powiatu, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia ... o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. ...) – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o usługę asystencji, osób korzystających z usługi asystencji.”.

Art. 36. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm.) w art. 12 w ust. 7 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami świadczących usługi na podstawie decyzji administracyjnej wydanej na podstawie ustawy z dnia ... o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. poz. ...), towarzyszących osobie niepełnosprawnej.”.

Art. 37. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2006 Nr 225 poz. 1635 z późn. zm.) w art. 2 ust. 1 w pkt 9 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) wydanie zaświadczenia potwierdzającego pełnienie funkcji asystenta osobistego, o którym mowa w ustawie z dnia ... o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. ...).”.

Art. 38. W ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818 z późn. zm.) w art. 2:

1) w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami;”;

2) w ust. 2 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) ustawy z dnia ... o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. ...);”.

Art. 39. Pierwsze raporty i sprawozdania, o których mowa w art. 28 i 29, sporządzane są w 2026 roku.

Art. 40. 1. Wnioski o ustalenie prawa do usługi asystencji składa się od dnia 1 stycznia 2025 r.

2. Wnioski o ustalenie prawa do usługi asystencji złożone w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy rozpatruje się nie później niż w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

Art. 41. 1. W okresie roku od dnia wejścia w życie ustawy:

1) asystentem osobistym osoby z niepełnosprawnością może być osoba, która nie spełnia wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5;

2) koordynatorem usługi asystencji może być osoba, która nie spełnia wymogu, o którym mowa w art. 12 ust. 3 pkt 2.

2. W okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy realizator usługi obowiązany jest do zorganizowania szkolenia ogólnego dla użytkownika usługi, któremu wydał decyzję ustalającą prawo do usługi asystencji, w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia wydania decyzji ustalającej prawo do usługi asystencji.

Art. 42. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, po upływie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy, dokona przeglądu stosowania przepisów ustawy oraz przepisów wydanych na podstawie art. 13, art. 15 ust. 7, art. 19 ust. 5, art. 25 ust. 4 i art. 28 ust. 4, w celu dokonania oceny systemu świadczenia usługi asystencji oraz przedstawienia rekomendacji Radzie Ministrów w kwestii ewentualnej konieczności podjęcia działań korygujących w systemie świadczenia usługi asystencji.

Art. 43. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r. z wyjątkiem:

1) art. 11 ust. 3-6 oraz art. 30 ust. 2 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.;

2) art. 4 ust. 1 w zakresie osób, którym w decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 6b³ ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, potrzebę tę określono na poziomie od 70 do 84 punktów w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wprowadzenia ustawy

Celem ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami realnej i systemowej możliwości samodzielnego życia, zgodnie z postanowieniami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską w 2012 r.

Ustawa wychodzi naprzeciw rosnącym potrzebom środowiska osób z niepełnosprawnościami, wskazującym na konieczność wprowadzenia trwałego mechanizmu wspierającego niezależność, aktywność społeczną, zawodową oraz edukacyjną tej grupy obywateli. Dotychczasowe rozwiązania, oparte na programach pilotażowych i projektach czasowych, miały charakter fragmentaryczny i tymczasowy, co nie gwarantowało długofalowej dostępności usług asystenckich.

2. Zakres regulacji

Ustawa określa:

- zasady przyznawania i realizacji usług asystencji osobistej,
- uprawnienia osób z niepełnosprawnościami do korzystania z usług asystenckich,
- kwalifikacje i obowiązki asystentów osobistych,
- źródła finansowania usług,
- zadania jednostek samorządu terytorialnego oraz administracji rządowej w zakresie organizacji systemu asystencji.

Regulacja przewiduje również możliwość wyboru asystenta przez osobę z niepełnosprawnością, co gwarantuje poszanowanie jej autonomii i prawa do decydowania o własnym życiu.

3. Spodziewane skutki społeczne i ekonomiczne

Wprowadzenie ustawy będzie miało istotne znaczenie dla poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami. Dzięki dostępowi do usług asystencji osobistej zwiększy się ich udział w życiu społecznym, zawodowym i edukacyjnym, co przełoży się na zmniejszenie wykluczenia społecznego oraz zwiększenie niezależności życiowej.

Długofalowo ustawa może przynieść również korzyści ekonomiczne poprzez:

- zmniejszenie kosztów opieki instytucjonalnej,
- aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów,

- wzrost zatrudnienia w sektorze usług społecznych (zatrudnienie asystentów).
 -

Prezes Rady Ministrów: *J. Sosnkowski*

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniam Pana Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Mikołaja Śliwińskiego.